

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
II сесія IX скликання

РІШЕННЯ

від 23 вересня 2021 року N 2383/2424

Про звернення Київської міської ради до Київської обласної ради, Офісу Генерального прокурора, Національного антикорупційного бюро України, Головного управління Служби безпеки України у м. Києві та Київській області, Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві, щодо запобігання протиправного вилучення земель територіальної громади міста Києва та намагання у позаправовий спосіб зміни меж міста Києва

Відповідно до Конституції України, законів України "Про місцеве самоврядування в Україні" та "Про столицю України - місто-герой Київ", з метою реагування на спроби протиправного вилучення земель територіальної громади міста Києва та намагання у позаправовий спосіб зміни меж міста Києва Київська міська рада **вирішила**:

1. Направити звернення Київської міської ради до Київської обласної ради, Офісу Генерального прокурора, Національного антикорупційного бюро України, Головного управління Служби безпеки України у м. Києві та Київській області, Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві, щодо запобігання протиправного вилучення земель територіальної громади міста Києва та намагання у позаправовий спосіб зміни меж міста Києва згідно з додатком до цього рішення.
2. Оприлюднити це рішення Київської міської ради у спосіб, визначений чинним законодавством.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань регламенту, депутатської етики та запобігання корупції.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення Київської міської ради
23.09.2021 N 2383/2424

ЗВЕРНЕННЯ

Київської міської ради до Київської обласної ради, Офісу Генерального прокурора, Національного антикорупційного бюро України, Головного управління Служби безпеки України у м. Києві та Київській області, Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві, щодо запобігання протиправного вилучення земель територіальної громади міста Києва та намагання у позаправовий спосіб зміни меж міста Києва

Починаючи з 1922 по 1970 роки на території України діяв Земельний кодекс У.С.С.Р. (постановление Всеукраинского центрального исполнительного комитета от 29.11.92). Відповідно до статті 147 цього кодексу: "Городской чертой, действующей в момент введения сего Кодекса, считается наружная граница земель, как застроенных, так и незастроенных, состоящих в заведывании Городского Совета к 1-му августа 1922 года, а также примыкающие к городской границе бывшие городские земли, если они не находятся в фактическом пользовании крестьянского населения или рабочих организаций.

Примечание 1. Определение действующей городской черты на местности или на плане, на всем ее протяжении или отдельной ее части, исполняется в случае надобности в общем порядке землеустроительного производства, как по заявлению Городского Совета, так и окрестного населения.

Примечание 2. Работы по определению указанной в настоящем параграфе городской черты должны производиться в первоочередном порядке".

На виконання вимог чинного на той час Земельного кодексу У.С.С.Р. виконавчий комітет Київської міської ради депутатів трудящих рішенням від 09.06.59 N 899 "Про встановлення межі міста Києва" зобов'язав інститут "Київпроект" провести всі польові та камеральні геодезичні роботи по встановленню та закріпленню в натурі меж відповідними геодезичними знаками, - території міста Києва. За результатами проведення відповідних землепорядних робіт складено каталог координат меж міста Києва. Так, межа міста Київ була встановлена в натурі (на місцевості) відповідно до чинного на той час законодавства.

Крім того, протягом 1959 - 1964 років Державним інститутом по проектуванню міста Києва "Київпроект" повторно встановлені межі в натурі (на місцевості) та виготовлений каталог координат і висот міської межі Києва в системі координат МСК-85. Загальна площа міста Києва відповідно до згаданого каталогу координат станом на 1964 рік становить 74908,2000 га.

Також підтвердження існуючої площі міста Києва 74,9 тис. га наявне в пункті "а" розділу II Основних положень генерального плану розвитку міста Києва і проекту планівки його приміської зони, затверджених постановою Ради міністрів Української РСР від 07.12.67 N 787 "Про Генеральний план розвитку міста Києва".

Земельний кодекс Української РСР прийнятий 08.07.70 та введений в дію з 01.01.71. Відповідно до статті 85 Земельного кодексу Української РСР межа міста - зовнішня межа земель міста, яка відмежовує їх від інших земель єдиного державного земельного фонду і визначається на основі генерального плану або техніко-економічних основ розвитку міста. Межа міст, генеральні плани яких підлягають затвердженню Радою Міністрів Української РСР, встановлюється і змінюється Президією Верховної Ради Української РСР. Межа інших міст встановлюється і змінюється виконавчими комітетами обласних Рад депутатів трудящих.

На виконання повноважень, визначених Земельним кодексом Української РСР, Президія Верховної Ради Української РСР у 1971 році в смугу міста Києва включила село Микільська Борщагівка загальною площею 450 га, і відповідно змінено межі міста Київ та Київської області (Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 30.08.71 N 115-VIII "Про включення села Микільської Борщагівки Київської області в смугу міста Києва").

Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 20.01.75 N 3437-VIII "Про включення в межі міста Києва житлового масиву, збудованого на території Київської області" в межі міста Києва включений житловий масив, збудований на території Київської області, а саме земельна ділянка Хотівської сільської ради Києво-Святошинського району Київської області загальною площею 13,7 га.

Повторну формалізацію процедури встановлення меж міста Київ (відповідно до вже встановлених Президією Верховної Ради Української РСР меж міста) здійснено рішенням виконавчого комітету Київської міської ради депутатів трудящих від 30.09.76 N 1103 "Про затвердження меж м. Києва та адміністративних

районів міста", яким повторно затверджені встановлені на місцевості інститутом "Київпроект" межі міста Києва та адміністративні райони міста.

Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 04.04.78 N 3225-IX "Про розширення межі Києва" в межі міста Києва включена частина Броварського району Київської області загальною площею 110,7 га.

Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 05.03.82 N 3185-X "Про зміну меж міста Києва і Київської області" в межі міста Києва включена частина села Троєщина Броварського району Київської області з прилеглими землями загальною площею 624,3 га.

Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 26.08.88 N 6486-XI "Про розширення меж міста Києва" на підставі клопотання виконавчого комітету Київської міської і виконавчого комітету Київської обласної Рад народних депутатів в межі міста Києва включені село Жуляни Києво-Святошинського району, село Троєщина Броварського району, селище міського типу Бортничі Бориспільського району Київської області загальною площею 3440 га.

Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 02.10.89 N 8199-XI "Про включення селища міського типу Осокорки в межі міста Києва" в межі міста Київ включено селище міського типу Осокорки.

Таким чином, відповідно до статті 85 Земельного кодексу Української РСР межа міста Києва була встановлена Президією Верховної Ради Української РСР відповідно до чинного на той час законодавства і підлягає внесенню до Державного земельного кадастру.

Варто звернути увагу, що на виконання вищезазначених рішень щодо встановлення меж міста Київ у 1989 - 1990 роках Українським державним інститутом інженерно-геодезичних вишукувань та зйомок "Укр ДІІГіс" проведено роботи щодо встановлення межі міста Києва в натурі (на місцевості), закріплено межовими знаками встановленого зразка поворотні точки межі міста та виготовлений "Каталог координат та висот знаків міської межі на листах карти масштаба 1:10 000 м. Києва Шифр: У-02-1523 "Д" Дог. N 47 от II.05.1989 года" в системі координат МСК-85. Загальна площа міста Києва відповідно до згаданого каталогу координат станом на 1990 рік становить 82726,4699 га (без врахування площі смт Коцюбинське - 87,0 га).

З 1989 року і до сьогодні межі міста Києва не змінювались.

Крім того, рішенням Київської міської ради від 27.04.2001 N 280/1257 "Про межі нових адміністративних районів м. Києва та організаційні заходи по проведенню адміністративно-територіальної реформи" та рішенням Київської міської ради від 29.11.2001 N 126/1560 "Про внесення змін та доповнень до рішення Київради від 27.04.2001 N 280/1257" при затвердженні меж нових адміністративних районів міста Києва за межу міста прийнята існуюча межа міста Києва, розроблена і зафіксована у встановленому порядку інститутом ДІІГіс.

Відповідно до наказу Державного агентства земельних ресурсів України від 11.10.2012 N 1-дск та рішення Київської міської ради від 15.02.2018 N 47/4111 "Про питання міської геодезичної мережі міста Києва" існуючі межі міста Києва перераховані в Державну геодезичну референтну систему координат УСК - 2000 (ідентифікатор МСК-80). Відповідно загальна площа міста Києва становить 82722,3537 га (з врахуванням площі смт Коцюбинське - 87,0 га). Без врахування смт Коцюбинське, яке знаходиться в північно-західній частині міста Києва загальною площею 87,0 га, площа міста Києва становить 82635,3537 га.

Водночас рішенням Київської обласної ради від 09.09.2021 N 114-05 VIII "Про затвердження Схеми планування території Київської області" затверджено схему планування території Київської області, з якої вбачається розширення територій, зокрема за рахунок Національного природного парку "Голосіївський", меж смт Коцюбинське, що суперечить затвердженим межам міста Києва.

Варто зазначити, що з приводу намагань розширення меж смт Коцюбинське вже існував судовий спір.

Рішенням Київської міської ради від 05.04.2012 N 403/7740 "Про відмову у погодженні проекту землеустрою щодо встановлення та зміни меж селища Коцюбинське Київської області" відмовлено в погодженні зазначеного проекту щодо розширення до 4065 га, оскільки фактичне розширення передбачалось за рахунок земель лісогосподарського призначення, які входять до меж міста Києва.

Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 25.11.2012 у справі N 2а-5756/12/2670 відмовлено у задоволенні позову Коцюбинської селищної ради про скасування рішення Київської міської ради від 05.04.2012 N 403/7740.

Аналогічні спори щодо неправомірного вибуття земель з комунальної власності територіальної громади міста Києва існують і з іншими суміжними територіальними громадами, зокрема Гнідином, Козиним, Гостомелем, Гатним, Ходосівкою, Княжичами, місцевими органами виконавчої влади, районними радами.

Так, Гостомельською селищною радою Ірпінського району Київської області протягом 2009 - 2010 років прийняті рішення про відведення та передачу у приватну власність фізичним особам земельних ділянок загальною площею біля 30 га за рахунок земель комунального підприємства "Святошинське лісопаркове господарство".

Крім того, аналогічні неправомірні дії вчинені Козинською селищною радою щодо розпорядження землями територіальної громади міста Києва, зокрема земельними ділянками: 3223155400:01:004:0008, 3223155400:01:003:0007, 3223155400:01:008:0010, 3223155400:01:008:0011, 3223155400:01:006:0008, 3223155400:01:007:0004, 3223155400:02:003:0001, 3223155400:01:007:0006.

Водночас відповідно до частини другої статті 83 ЗК України у комунальній власності перебувають усі землі в межах населених пунктів, крім земельних ділянок приватної та державної власності.

Вищезазначені земельні ділянки розташовані на території міста Києва та межують із суміжними громадами, однак вибули поза волею власника із законного Київської міської ради.

Зазначене свідчать про перевищення владних повноважень посадовими особами та незаконне розпорядження земельними ділянками, що належать територіальній громаді міста Києва.

Таким чином, дії щодо прийняття рішення Київської обласної ради від 09.09.2021 N 114-05 VIII свідчить про незаконне захоплення частини території міста Києва, зокрема з метою "узаконення" передачі земельних ділянок територіальної громади міста Києва неуповноваженими органами та всупереч законодавству України.

Відповідно до статті 85 Конституції України утворення і ліквідація районів, встановлення і зміна меж районів і міст, віднесення населених пунктів до категорії міст, найменування і перейменування населених пунктів і районів належить до повноважень Верховної Ради України.

Частиною другою статті 2 Закону України "Про столицю України - місто-герой Київ" встановлено, що межі міста Києва встановлюються Верховною Радою України за поданням Київської міської ради, погодженим з відповідними радами, з урахуванням історичних, соціально-економічних та інших особливостей території відповідно до чинного законодавства.

Разом з цим згідно зі ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Стаття 11 Закону України "Про основи містобудування" визначає, що до компетенції обласних і районних рад у сфері містобудування на їх території належить забезпечення розроблення та затвердження схем планування територій, містобудівних програм відповідно області чи району; затвердження регіональних містобудівних програм.

Отже, затвердження містобудівної документації органами місцевого самоврядування має здійснюватись лише на його території. А відтак, рішення Київської обласної ради від 09.09.2021 N 114-05 VIII прийняте в умовах перевищення наданих законом повноважень.

У зв'язку із цим Київська міська рада звертається до Київської обласної ради, Офісу Генерального прокурора, Національного антикорупційного бюро України, Головного управління Служби безпеки України у м. Києві та Київській області, Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві щодо запобігання протиправного вилучення земель територіальної громади міста Києва та намагання у позаправовий спосіб зміни меж міста Києва у визначений законодавством України спосіб запобігти протиправному вилученню земель територіальної громади міста Києва та унеможливити намагання у позаправовий спосіб зміни меж міста Києва.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО